

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 28065/2023
09.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Никола Пантић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца малолетног ББ из ..., чији је законски заступник мајка ВВ из ..., чији је пуномоћник Владимир Мојсиловић, адвокат из ..., по тужби и противтужби ради измене одлуке о висини издржавања, одлучујући о ревизији тужиоца-противтуженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 72/23 од 16.03.2023. године, у седници одржаној 09.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца-противтуженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 72/23 од 16.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П2 1357/2020 од 28.09.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се измени пресуда Првог основног суда у Београду П2 2781/11 од 24.05.2012. године у ставу трећем изреке који се односи на висину доприноса тужиоца издржавању малолетног ББ тако да се обавезе тужилац да на име свог доприноса за издржавање малолетног ББ плаћа месечно 40.000,00 динара почев од подношења тужбе 13.06.2016. године па убудуће, док за то постоје законски услови или се ова одлука не измени, сваког првог до 15-ог у месецу за текући месец исплатама на текући рачун законском заступнику мајци ВВ. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев малолетног ББ чији је законски заступник мајка ВВ којим је тражено да се измени пресуда Првог основног суда у Београду П2 2781/11 од 24.05.2012. године у ставу трећем изреке а која се односи на висину доприноса тужиоцу у издржавању малолетног ББ тако што ће да се обавезе тужилац АА да на име свог доприноса за издржавање малолетног ББ плаћа месечно 35% од укупних месечних новчаних примања која остварује почев од поношења противтужбе 22.01.2021. године па убудуће, док за то постоји законски услови или се ова одлука не измени, сваког првог од 15-ог у месецу за текући месец исплатама на текући рачун законском заступнику мајци ВВ. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 72/23 од 16.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде другостепеног суда тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, како то произлази из навода ревизије.

Тужени је поднео одговор на ревизију. Трошкове ревизијског поступка није тражио.

Испитујући побијану одлуку применом члана 408. ЗПП у вези члана 403. став 2. тачка 1. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23) у вези са чланом 202. Породичног закона, Врховни суд је оценио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Првог основног суда у Београду П2 2781/11 од 24.05.2012. године, разведен је брак тужиоца АА и законске заступнице малолетног туженог ВВ, малолетни ББ поверен је мајци на самостално вршење родитељског права, уређен је начин одржавања личних односа малолетног ББ са оцем и тужилац је обавезан да на име свог доприноса за издржавање малолетног ББ плаћа месечно 25% од редовних месечних новчаних примања која остварује умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, почев од 07.07.2011. године. У време доношења наведене пресуде тужилац је живео и радио у Београду, а од септембра 2017. године живи у Републици ..., где је запослен као стручни сарадник за ... за тржиште Јапана, Кореје, Тајланда и Вијетнама. Редовна нето зарада тужиоца је 3.000 евра, док актуелно остварује зараду од око 3.500-4.000 евра и једном годишње добија бонус чији износ зависи од пословања фирме (500-1.100 евра). Од доношења претходне одлуке, тужилац је засновао нову ванбрачну заједницу током које је рођено двоје деце. Са породицом станује у изнајмљеном стану површине 100м² за који поред основних трошкова од 1.070 евра, плаћа 150-200 евра на име утрошене електричне енергије. Поседује возило купљено на кредит са роком отплате од пет година, месечно кредитно задужење износи 215 евра, са последњом ратом од 12.800 евра. Малолетна деца, коју издржава, од новембра 2018. године похађају вртић, чији месечни трошак за оба детета укључујући оброке износи 507 евра. Тужилац издржава и супругу која није запослена, за чији курс језика издваја месечно 290 евра. На име издржавања малолетног туженог месечно уплаћује 740 евра. Нема непокретности у свом власништву, остварује дечији додатак за двоје деце од 215 евра по детету. Мајци која живи у, која је нарушеног здравља и остварује ниска примања, финансијски помаже месечним износом од 100 до 150 евра. Стамбене прилике законске заступнице малолетног туженог нису промењене у односу на време када је донета пресуда чија се измена тражи. Законска заступница са малолетним туженим станује у стану површине 45м² за који плаћа закуп 350 евра и гаражно место 70 евра. Трошкови становања месечно износе 10.000,00 динара за инфостан, 4.000,00 динара за стамбено одржавање,

5.000,00 динара на име утрошене електричне енергије и 3.000,00 динара месечно на име интернета. Запослена је и остварује месечну зараду од 50.000 до 70.000 динара. Осим зараде нема друге изворе прихода нити финансијску помоћ других лица. Кредитно је задужена износом од око 18.000,00 динара месечно. Малолетни тужени је у време доношења претходне одлуке био узраста од три година, сада похађа седми разред основне школе. Осим школских активности, похађа специјализовану школу за младе математичаре „Архимедес“ за коју се по полугодишту плаћа 40.000,00 динара, курс енглеског језика који плаћа 10.000,00 динара месечно, курс немачког језика за који издваја 5.000,00 динара месечно, а као талентовано дете похађа и курс програмирања. Тренира кошарку пет пута недељно и за то издваја 5.000,00 до 6.000,00 динара месечно, иде на припреме два пута годишње које износе око 38.000,00 динара. Наведене ваннаставне активности малолетни тужени похађа по савету професора. Трошкови школовања малолетног туженог обухватају набавку уџбеника од око 13.000,00 динара, наставних средстава и опреме за физичко васпитање од око 25.000,00 динара годишње, трошкови опреме за он-лајн наставу (109.000,00 динара) и трошкове рекреативне наставе од око 35.000,00 динара годишње. Малолетни ББ је носио две године мобилни ортопански апарат који је са другим стоматолошким интервенцијама коштао 40.000,00 динара, а сада је неопходно ношење фиксног ортодонтског апарата чија уградња кошта око 1.000 евра.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили као неоснован тужбени захтев, уз закључак да нису испуњени услови за измену висине издржавања смањењем у односу на износ којим је претходном одлуком суда тужилац обавезан да доприноси издржавању туженог малолетног ББ применом члана 154, 160. и 164. Породичног закона.

Наиме, према члану 164 Породичног закона висина издржавања може се смањити или повећати, ако се промене околности на основу којих је донета предходна одлука.

У овом случају, промењене околности на страни тужиоца, односно то што је у међувремену засновао нову ванбрачну заједницу у којој је рођено двоје малолетне деце према којима тужилац има законску обавезу издржавања, као и то што сада издржава супругу која је незапослена и добровољно доприноси издржавању мајке која има ниска примања, нису од утицаја на промену висине издржавања којом је тужилац обавезан предходном одлуком, с обзиром на законом прописану дужност родитеља да издржавају своју децу (чл. 154 Породичног закона) и приоритет издржавања малолетне деце у односу на друга лица према којима дужник издржавања има законску обавезу издржавања (члан 166 став 4 Породичног закона). Осим тога, тужени и даље има могућности да за издржавање малолетног туженог издвоји досуђени процентуални износ од 25% од редовних месечних новчаних примања, без угрожавања сопствене егзистенције, јер сада остварује знатно увећану зараду у односу на период доношења претходне одлуке, као и додатне бонусе, с тим да обавезу издржавања заједничке малолетне деце, поред тужиоца, има и његова супруга, чија радна способност није доведена у сумњу и која је стога, иако незапослена, у могућности да заједно са тужиоцем стиче приходе радним ангажовањем и доприноси издржавању њихове малолетне деце. Евентуално недостајућа средства за подмирење потреба лица која је по закону дужан да издржава као и за сопствене потребе тужилац је у могућности да

обезбеди додатним радним ангажовањем, с обзиром на године живота и здравствено стање.

Истовремено, промењене околности на страни малолетног туженог су те што је од доношења претходне одлуке протекло скоро 10 година, те су се потребе малолетног туженог значајно повећале, с обзиром на његов узраст и неопходност редовног школовања као и похађања ваннаставних активности за његов правилан развој, па је досуђени процентуални износ на име издржавања и даље оправдан, јер је сада номинално увећан (због увећања зараде коју тужилац оставрује у иностранству у страниј валути) у мери у којој је потребно да се малолетном детету (поред оног што малолетно дете добија од мајке кроз свакодневно старање, бригу и новчана давања за његово издржавање) обезбеди задовољене свих новонасталих потреба као и животни стандард сагласно члану 160 и 162. став 3 у вези члана 154. Породичног закона.

Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда, првилно су нижестепени судови закључили да утврђене промењене околности на основу којих је донета претходна одлука, како на страни тужиоца као дужника издржавања тако и на страни малолетног туженог као повериоца издржавања, не оправдавају измену висине издржавања смањењем, сагласно захтеву тужбе, применом члана 164. Породичног закона Републике Србије, па су супротни наводи ревизије неосновани.

Осталим наводима ревизије се кроз указивање на погрешну примену материјалног права заправо оспорава правилност утврђеног чињеничног стања са којих разлога се ревизија не може изјавити и понављају наводи жалбе који су били предмет правилне оцене другостепеног суда, па су исти оцењени као неосновани и без утицаја на другачије одлучивање.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци .

Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић